

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα **ΠΠ**

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ**

ΕΝΟΤΗΤΑ: **2. ΣΔΕ 1^{ης} τάξης**

ΟΝΟΜΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ: **ΦΡ. ΚΟΥΤΕΛΙΕΡΗΣ**

ΤΜΗΜΑ: **Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος
και Φυσικών Πόρων**

ΑΓΡΙΝΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΙΚΕΣ ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ

Φραγκίσκος Κουτελιέρης

Αναπληρωτής Καθηγητής Παν/μίου Πατρών

Επικοινωνία: fcoutelieris@upatras.gr

ΣΔΕ 1^{ης} ΤΑΞΗΣ

Μια διαφορική εξίσωση **πρώτης τάξης** έχει τη μορφή

$$F(x, y(x), y'(x)) = 0$$

ή τη μορφή

$$y'(x) = f(x, y(x))$$

εάν είναι λυμένη ως προς $y'(x)$.

Τεχνικές / Είδη

- χωριζομένων μεταβλητών
- γραμμικές
- Bernulli
- ... άλλες.

ΧΩΡΙΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ

Διαφορική εξίσωση **χωριζομένων μεταβλητών** λέγεται κάθε εξίσωση της μορφής

$$g(y)y' = f(x)$$

$$\begin{aligned}g(y)y' &= f(x) \Leftrightarrow \\g(y)dy &= f(x)dx \Leftrightarrow \\ \int g(y)dy &= \int f(x)dx \Leftrightarrow \\ y &= F(x) + C\end{aligned}$$

ΓΡΑΜΜΙΚΗ

Γραμμική διαφορική εξίσωση πρώτης τάξης ονομάζεται κάθε εξίσωση της μορφής

$$\frac{dy}{dx} + A_L(x) y(x) = B_L(x)$$

$$y(x) = e^{-\int A_L(x) dx} \left[c + \int B_L(x) e^{\int A_L(x) dx} dx \right] =$$
$$= c e^{-\int A_L(x) dx} + e^{-\int A_L(x) dx} \int B_L(x) e^{\int A_L(x) dx} dx$$

y_γ

$y_{i\delta}$

BERNULLI

Διαφορική εξίσωση **Bernoulli** ονομάζεται κάθε εξίσωση της μορφής

$$\frac{dy}{dx} + A_B(x)y = B_B(x)y^\mu$$

$\mu = 0$
γραμμική

$\mu = 1$
χωριζομένων
μεταβλητών

BERNULLI

Πολλαπλασιάζοντας και τα δύο μέλη της εξίσωσης με $y^{-\mu}$ προκύπτει ότι

$$y^{-\mu} \frac{dy}{dx} + A_B(x) y y^{-\mu} = B_B(x) y^{\mu} y^{-\mu} \Leftrightarrow$$

$$y^{-\mu} \frac{dy}{dx} + A_B(x) y^{1-\mu} = B_B(x)$$

Θέτοντας $\omega(x) = y^{1-\mu}(x)$ είναι $\omega'(x) = (1-\mu)y'(x)y^{-\mu}$, συνεπώς η τελευταία εξίσωση γίνεται

$$\frac{\omega'(x)}{1-\mu} + A_B(x)\omega(x) = B_B(x)$$

η οποία είναι πλέον μια γραμμική διαφορική εξίσωση με $A_L(x) = (1-\mu)A_B(x)$ και $B_L(x) = (1-\mu)B_B(x)$, η οποία αντιμετωπίζεται σύμφωνα με όσα έχουν αναφερθεί προηγούμενα.

Πιο συγκεκριμένα, η λύση της τελευταίας διαφορικής εξίσωσης δίνεται από την έκφραση

$$\omega(x) = e^{-\int A_L(x) dx} \left[c + \int B_L(x) e^{\int A_L(x) dx} dx \right] \Leftrightarrow$$

$$\omega(x) = e^{(\mu-1)\int A_B(x) dx} \left[c + (1-\mu) \int B_B(x) e^{(1-\mu)\int A_B(x) dx} dx \right]$$

οπότε

$$y(x) = \{\omega(x)\}^{\frac{1}{1-\mu}} = \left\{ e^{(\mu-1)\int A_B(x) dx} \left[c + (1-\mu) \int B_B(x) e^{(1-\mu)\int A_B(x) dx} dx \right] \right\}^{\frac{1}{1-\mu}}.$$

Ασκήσεις

Σ. Δ. Ε

2015

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την 1^η έκδοση.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Φραγκίσκος Κουτελιέρης, 2015.

Φραγκίσκος Κουτελιέρης. «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΙΚΕΣ ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ». Έκδοση: 1.0. Αγρίνιο 2015.

Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/ENV123/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού, Απαγόρευση Εμπορικής Χρήσης και Όχι Παράγωγα Έργα. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνα 1: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a0/Kugleramme.jpg>

«Το υλικό της παρουσίασης προέρχεται από τις πανεπιστημιακές παραδόσεις του καθηγητή Φρ. Κουτελιέρη».

